

สวนเฉลิมพระเกียรติ ๕๕ พรรษา

กรมวิชาการเกษตร ได้จัดสร้างสวนรวบรวมพรรณไม้หายากและศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ ขึ้น ณ กรมวิชาการเกษตร ในบริเวณเกษตรกลางบางเขน กรุงเทพมหานคร เพื่อเฉลิมพระเกียรติในโอกาสที่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๕๕ พรรษา ในปี 2553 และได้รับพระราชทานชื่อสวนแห่งนี้ว่า “สวนเฉลิมพระเกียรติ ๕๕ พรรษา” และทรงมีพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมเสด็จพระราชดำเนินเปิดสวนเมื่อวันศุกร์ที่ 19 มีนาคม 2553

สวนเฉลิมพระเกียรติ ๕๕ พรรษา มีพื้นที่ 17 ไร่ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. ศูนย์รวบรวมและอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชพรรณไทย ได้จัดทำแปลงในพื้นที่ 7 ไร่ ได้รวบรวมพันธุ์กรรมพืช นำมาปลูกเพื่อเป็นแหล่งอนุรักษ์และรวบรวมพันธุ์พืชหายากหรือใกล้สูญพันธุ์ เพื่อให้ผู้สนใจทั้งนักเรียน นักศึกษาและประชาชนทั่วไป ได้เข้ามาใช้ประโยชน์ในการศึกษาเรียนรู้ โดยมีการรวบรวมพรรณไม้ไว้มากกว่า 600 ชนิด ซึ่งจัดแบ่งเป็น 7 กลุ่มคือ กลุ่มผักพื้นบ้าน กลุ่มไม้หอม กลุ่มปาล์มไทย กลุ่มไม้พุ่มเมือง กลุ่มไม้เศรษฐกิจ กลุ่มพืชสมุนไพร และกลุ่มไม้ มีพรรณไม้ทั่วไป 563 ชนิด และพรรณไม้หายาก 55 ชนิด

กลุ่มที่ 1 ผักพื้นบ้าน

มีทั้งหมด 96 ชนิด

มีพันธุ์ไม้หายาก 6 ชนิด
ได้แก่ ดีปลากั้ง ผักเหือด
แพบ มะแขว่น ยายถีบ
หลาน และสะแล



กลุ่มที่ 2 ไม้หอม

มีทั้งหมด 93 ชนิด

มีพันธุ์ไม้หายาก 6 ชนิด
ได้แก่ ข้าวหลาม จำปูน
มณฑาดอย มะปวน
โมกหลวง และอรพิม



กลุ่มที่ 3 ปาล์มไทย

มีทั้งหมด 31 ชนิด

มีพันธุ์ไม้หายาก 10 ชนิด
ได้แก่ กะพ้อ ค้อ
ปาล์มเจ้าเมืองถลาง
ปาล์มเจ้าเมืองตรัง
ปาล์มนเรศวรปาล์มบังสุริย์
มะพร้าวชอ ลาน ปาล์ม
ศรีสยาม และหมากเตี้ย



กลุ่มที่ 4 ไม้พุ่มเมือง

มีทั้งหมด 118 ชนิด

มีพันธุ์ไม้หายาก 24 ชนิด
ได้แก่ กระพี้จั่น กล้วยน้อย
(นมแมว) กล้วยลิง กลิ้งกล่อม



กันภัยมหิดล กาญจนิกา คำมอกหลวง จันอิน
จำปีสิรินธร ช้างน้ำ ดาว ตาหมัด ทองกวาวเหลือง
นิ้วมือพระนารายณ์ เบญจ (ตะขบป่า ตะขบไทย)
ประคำไก่ พระเจ้าห้าพระองค์ มะค่าแต้ มะตาด
มะยางตัน (ยางตัน) มะเลื่อม มะหลอด (หวาน)
ยางเครือ(คุย) และยางบง

กลุ่มที่ 5 ไม้เศรษฐกิจ

มีชนิดพืชทั้งหมด 61 ชนิด เช่น กาแฟโรบัสต้า
กาแฟอาราบิก้า เงาะ มังคุด ฯลฯ

กลุ่มที่ 6 พืชสมุนไพร

มีชนิดพืชทั้งหมด 105 ชนิด

มีพันธุ์ไม้หายาก 9 ชนิด

ได้แก่ การบูร ขมิ้นเครือ

เทพทาโร นมช้าง เปล้าน้อย

พลั่งเลือดม้า (กำลังเลือดม้า) มะสัง สีพันคนทา อบเชย



กลุ่มที่ 7 ไม้

โดยมีไม้ที่ใช้บริโภคหน่อ ใช้ประโยชน์จากลำต้น และไม้ประดับ รวม 27 ชนิด เช่น ไม้หวานเมืองเลย ไม้ขน ไม้เลียง ไม้หมาจู ไม้ลิโตเฟีย ไม้สีสุก ไม้ดำ ไม้ลูกศร ไม้หน้าเต้า ไม้องกะลุง ไม้เงิน ฯลฯ

**2. ศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริ
ทฤษฎีใหม่** มีพื้นที่ 10 ไร่ โดยได้น้อมนำหลักปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงและแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ใน
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นแนวทางในการ
บริหารจัดการพื้นที่ดินและน้ำ ร่วมกับผลงานวิจัยด้าน
เทคโนโลยีการผลิตพืชทั้งระบบของกรมวิชาการเกษตร
เพื่อให้ผู้เข้าชมได้เห็นเป็นรูปธรรมง่ายต่อความเข้าใจ
และสามารถนำไปปฏิบัติได้

ในการใช้พื้นที่ได้แบ่งสัดส่วนการใช้พื้นที่ดินตาม
หลักทฤษฎีใหม่คือ 30:30:30:10 คือ

- 30 ส่วนแรก เป็นบ่อน้ำ เพื่อกักเก็บน้ำในฤดูฝน
เพื่อไว้ใช้เพาะปลูกในฤดูแล้ง และในบ่อน้ำเลี้ยง
ปลา และกบ
- 30 ส่วนที่ 2 เป็นพื้นที่ปลูกข้าวเพื่อเก็บเกี่ยว
ผลผลิตไว้ใช้บริโภค เมื่อเกี่ยวข้าวแล้ว จะปลูก
พืชอายุสั้น เช่น พืชตระกูลถั่ว หรือพืชผัก เพื่อ
เป็นพืชหมุนเวียน ปรับปรุงบำรุงดินและตัดแหล่ง
อาศัยของศัตรูข้าว
- 30 ส่วนที่ 3 ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผัก พืชไร่
สมุนไพร เพื่อใช้เป็นอาหารประจำวัน
- 10 ส่วนสุดท้าย ใช้เป็นที่อยู่อาศัย ปลูกบ้าน ยุง
ฉาง และโรงเพาะเห็ด

โดยในส่วน 30% ของส่วนที่ 3 ได้มีการวางแผนใน
การปลูกพืชผักหมุนเวียน เพื่อให้เป็นตัวอย่างของการ
สร้างรายได้ให้มืออย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งได้มีการจัดทำ
บัญชีฟาร์มอย่างง่าย ให้ทราบรายรับ-รายจ่าย เพื่อให้ผู้
เข้าชมสามารถนำไปใช้ในทางปฏิบัติต่อไป

สวนเฉลิมพระเกียรติ ๕๕ พรรษา ได้เปิด
ให้บริการแก่ นักเรียน นิสิต/นักศึกษา และ
ประชาชนทั่วไป สามารถเข้าเยี่ยมชม ศึกษาและ
เรียนรู้ได้ โดยกรมวิชาการเกษตร มีนักวิชาการ
เกษตรคอยให้ข้อมูลและความรู้ทางวิชาการ ผู้สนใจ
สามารถนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ และสวนแห่งนี้จะเป็นแหล่งอนุรักษ์
ทรัพยากรด้านพันธุกรรมพืชและเป็นแหล่งให้
ความรู้ทางด้านวิชาการและถ่ายทอดเทคโนโลยี
ทางการเกษตร ของกรมวิชาการเกษตรในใจกลาง
เมืองหลวง



สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมที่

สำนักบริหารสวนเฉลิมพระเกียรติ ๕๕ พรรษา
สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร
จตุจักร กทม. โทร 02-2570583, 02-9405484



**สวนเฉลิมพระเกียรติ
๕๕ พรรษา**

